

LAUSUNTO OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖLLE

Khall § 252
3.9.2012

Valmistelija: Sivistystoimenjohtaja Tiina Rosberg, 040 730 7915

Ruotsin kielen opetuksen kehittämisryhmä jätti 7.5.2012 opetusministeri Jukka Gustafssonille raportin ehdotuksineen ruotsin kielen opetuksen ja oppimisen parantamiseksi eri koulutusasteilla (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:9). Työryhmä oli asetettu arvioimaan ruotsin kielen opetuksen laajuutta ja opetusjärjestelyjä eri koulutusasteilla ja selvittämään eri vaihtoehdot ruotsin kielen opetuksen järjestämiseksi perusopetuksessa. Tämän lisäksi työryhmää oli pyydetty tekemään ehdotukset ruotsin kielen opetuksen ja oppimisen parantamiseksi kaikilla koulutusasteilla sekä kielellisen yhdenvertaisuuden turvaamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt ko. raportista lausuntoa laajalta kohderyhmältä, mm. kunnilta.

Työryhmä on tehnyt mittavan työn kartoittaessaan ruotsin kielen osaamisen ja heikentymisen syitä. Lisäksi se on tarkastellut ruotsin kielen opetuksen kehittämistä kolmesta eri näkökulmasta: *koulutusjatkumon periaatteen ja yhdenvertaisen oppimisen turvaaminen, opetussuunnitelmien ja -menetelmien kehittäminen ja maahanmuuttajien mahdollisuuksien kehittäminen* saavuttaa työelämässä tarvittava kielitaito ruotsin kielessä.

Yksi työryhmän keskeisimmistä johtopäätöksistä on, että ruotsin kielen opintojen aloitus peruskoulun seitsemänneltä luokalta on monella tapaa ongelmallinen ajankohta. Kielen oppimiselle on tärkeää varhainen aloitus ja 7. luokka muodostaa myös muulla tavoin nuorelle hankalan nivelvaiheen, jossa motivaatio opiskelulle jää yleensä muutenkin vähemmälle. Kuntatalous on kuitenkin siinä tilanteessa, että uuden opetustarjonnan lisääminen ilman valtion siihen antamaa ns. korvamerkittyä rahoitusta on haasteellista. Alueellisesti katsottuna Pyhtään kunta on lähellä itärajaa, jolloin tarve venäjän kielen opetukseen ja sen kehittämiseksi on myös todellinen.

Raportin johtopäätösosan toimenpide-ehdotukset on jaettu aiemmin mainittujen kolmen näkökulman mukaisesti. Lausunnonpyynnössä on toivottu kommentit kohdennettaviksi kuhunkin nimenomaiseen toimenpide-ehdotukseen. Esityslistan liitteenä olevassa lausunnossa on kommentoitu lähinnä niitä kohtia, jotka varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäjänä Pyhtään kunnalle kuuluvat.

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää hyväksyä esityslistan liitteenä olevan lausunnon opetus- ja kulttuuriministeriölle.

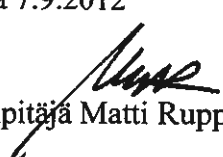
Päätös:
Hyväksyttiin.

Jakelu:

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sivistyslautakunta

Otteen oikeaksi todistaa

Siltakylässä 7.9.2012

Pöytäkirjanpitäjä Matti Rupponen

Pyhtään kunta

LAUSUNTO

viite OKM038:00/2011

OKM lausuntopyyntö 22.5.2012: Toiminnallista ruotsia – lähtökohtia ruotsin opetuksen kehittämiseksi toisena kotimaisena kielenä.

Pyhtään kunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Pyhtään kunta on kaksikielinen kunta, jossa ruotsinkielisen väestön osuus on n. 9 %. Kunta järjestää omana toimintana ainoastaan esi- ja perusopetusta, suomenkielisenä 9. luokkaan asti ja ruotsinkielisenä 6. luokkaan asti, 7-9. luokkalaisten opetus ostetaan yksityiseltä opetuksen järjestäjältä Kotkasta.

Lausunnonpyynnössä on toivottu kommentit kohdennettaviksi kuhunkin nimenomaiseen raportin johtopäätöksissä mainittuun toimenpide-ehdotukseen. Kunta on kommentoinut lähinnä niitä kohtia, jotka varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäjänä sille kuuluvat.

I Toimenpide-ehdotukset koulutusjatkumon periaatteen ja yhdenvertaisen oppimisen turvaamiseksi

1. Pienissä kunnissa ja kouluissa B1-ruotsin oppimäärää laajempi tarjonta on vaikea toteuttaa eikä ole taloudellisesti mahdollista ilman erillisrahoitusta kuten esim. 2. kohdassa ehdotettua valtion erityisavustusta.
2. Ilman ns. korvamerkittyä erillisrahoitusta ei ole realistista lisätä vapaaehtoisen A2-ruotsin tarjontaa. Kunnan omassa elinkeinostrategiassa painopiste on ollut venäjänkielen opiskelun edistämisessä.
3. Myös ruotsin opetuksen varhentaminen vaatisi erillisrahoituksen tai joustavuutta tuntijakojen muuttamiseen.
4. Integroinnin lisääminen ruotsin kielen ja kulttuurisen elementin esiin tuomiseksi muun opetuksen yhteydessä on kannatettava ehdotus sikäli, että se ei vaatine kovin paljon lisää taloudellista resursointia. Kysymykseksi jää kuitenkin mahdollinen osaamisen puute mm. pienten koulujen kohdalla, joissa ei ole ruotsin aineenopettajakoulutuksen omaavia opettajia.
Toteutumismahdollisuudet lienevätkin aitoja vain yhtenäiskoulujen ja erillistapausten osalta.
5. –
6. Opinto-ohjauksen kehittäminen jatko-opintoja suunnitteleville on kannatettava toimintaehdotus. Tärkeä on kohdentaa se oikeille ikäryhmille.
7. -
8. –

II Toimenpide-ehdotukset opetussuunnitelmien ja -menetelmien kehittämiseksi

9. Opetussuunnitelmien kehittäminen siten, että toiminnallinen kielenoppiminen ja kielen käyttö arkitilanteissa vahvistuvat on myös Pyhtään kunnan tavoitteiden ja edun mukaista niin opetuksen järjestäjänä kuin myös julkisen sektorin työnantajana.

10. Pyhtään kunta pitää tärkeinä myös ruotsin kielen oppimaisaineistojen kehittämistä, erityisesti ehdotusta digitaalisen oppimisalustan rakentamisesta. Myös tässä ehdotuksessa on tärkeää osallistaa kehitystyöhön niin oppilaat kuin opettajat.

11.- 16. Kunta pitää tärkeänä myös kielikylpyopetuksen kehittämistä ja opettajan koulutuksen ja –täydennyskoulutuksen kehittämistä em. osin.

17. Koulujen oppilas- ja opettajavaihtoja tukeva toiminta on merkityksellistä erityisesti motivoinnin ja myönteisten asenteiden lisäämiseksi ruotsin kieltä ja kulttuuria kohtaan. Pyhtään kunnassa tätä on aloitettu kehittämään jo jossakin määrin alakoulujen kanssa.

III Toimenpide-ehdotukset maahanmuuttajien ruotsinkielen oppimisen kehittämiseksi

18.-20. –

21. Yhtenäisen ohjeistuksen laatiminen perusopetuslain § 18:n soveltamiseksi on erittäin suositeltavaa ja tärkeää oppilaiden tasavertaisuuden ja oikeusturvan toteutumisen varmistamiseksi.